

робіт, а також контролю наукової новизни дисертаційних досліджень за допомогою залучення анонімних незалежних фахівців (з інших наукових установ України та з-за кордону).

Стратегія розвитку медичної освіти в Україні — це план комплексних змін, що будуть впроваджуватися упродовж 10 наступних років. Нині змінені умови прийому до медичних закладів вищої освіти (мінімальний прохідний бал 150 з біології та хімії, а також із математики або фізики при вступі на всі спеціальності галузі знань «Охорона здоров'я») [2].

Отже, пацієнти, лікарі, медперсонал – головна цінність медичної системи. Людей лікують люди. Лікар покликаний бути фаховим, етичним, вмотивованим. Медичний університет повинен бути місцем вільної відкритої дискусії з метою творення нових ідей та пошуку нових знань. Трансформація медицини авторитетів в медицину доказів, переконань, досягнень. Якість підготовки важливіша за кількість. Підготовка медичних фахівців не може бути маловартісною та повинна забезпечуватися повною мірою. Медична освіта має базуватись на найновіших здобутках медичної науки. Українська медична наука може розвиватись лише як частина світової. Ми користуємося найкращими здобутками світової медицини, а наші правдиві досягнення конкурентоздатні та визнаються світовою медичною академічною спільнотою.

Література:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 19.15.2021).
2. Про схвалення Стратегії розвитку медичної освіти в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27. 02. 2019 р. № 95-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-medichnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення: 19.15.2021).

Нікольська Ніна Вікторівна

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник
Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна*

ДВОМОВНА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В УКРАЇНІ

Українська мова є обов'язковим предметом в усіх навчальних закладах країни. Вона вивчається не лише у школах з українською мовою навчання, але і в школах, вищих навчальних закладах, де навчання здійснюється іншими мовами. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті та Державному стандарті базової і повної середньої освіти (освітня галузь «Мови і літератури») ставиться мета забезпечити вільне володіння українською літературною мовою як засобом та умовою успішної соціалізації і самореалізації особистості в українському суспільстві. У концепції шкільної освіти національних спільнот в Україні йдеться про вирішальну роль мови у формуванні творчої, національно свідомої особистості. Предметом навчання у школі, – йдеться у Концепції, – повинна бути не стільки мова, вилучена з системи практичних дій, скільки представлена нею думка, духовність, мовна та загальна культура [2, с. 12–18].

Багатонаціональний склад населення України зумовив появу шкіл і класів, в яких вчать діти різних національностей. Навчання у цих класах здійснюється українською, російською, угорською, кримськотатарською мовами.

По мірі володіння мовами в Україні можна виділити такі групи носіїв мов:

- володіють лише державною мовою – українською;
- володіють лише однією національною мовою;
- володіють декількома мовами (одна з яких – російська);
- володіють декількома національними мовами країни, але не володіють українською мовою;
- володіють російською, національною та іноземною мовою;
- володіють багатьма мовами (поліглоти).

Таке розмежування володіння мовами пов'язано з білінгвальним і полілінгвальним характером соціуму. Соціально-політичні зміни в суспільстві вимагають невідкладного вирішення однієї з найважливіших проблем міжнаціональної згоди, взаєморозуміння між народами в поліетнічній країні, якою є Україна, становлення і розвитку різних форм двомовності (багатомовності).

Практика показує, що засобом міжнаціонального спілкування, масовій комунікації в окремій державі, республіці, регіоні виступає мова (мови), що несе функціональне навантаження, тобто активно вживається в діяльності державних органів, суспільних установ, як засіб навчання – в школах та інших навчальних закладах, а також в повсякденному житті. У той же час в залежності від ступеня розвитку гармонійної двомовності в національних республіках цей статус можуть отримати і національні мови. Це дозволить використовувати як засоби соціальної взаємодії дві або декілька мов. Безумовно, основна роль при цьому лягає на загальноосвітні школи, які покликані формувати двомовну (білінгвальну) і багатомовну (полілінгвальну) особистість. Багатомовність буває близькоспорідненою (наприклад, володіння близькоспорідненими мовами: російсько-українсько-білоруською, кримськотатарсько-башкирсько-турецькою і так далі), неспорідненою, тобто володіння трьома і більше неспорідненими мовами. У ситуації багатомовності перед учнем виникають труднощі, що пов'язані з інтерференцією мовних систем [1, с. 135–139].

Розширення кола мов, що вивчаються в навчальних закладах, значною мірою характеризує мовну освіту в Україні загалом. Вільний вибір мови навчання є важливою характеристикою демократичного суспільства та концепції мовної освіти в Україні [3, с. 346–349].

Таким чином, двомовна освіта є інтегративним елементом освітньої системи України, що обумовлено історичними та соціальними чинниками. Україна є мультикультурною державою і питання освіти рідною мовою для етнічних меншин є законодавчо затвердженим. Це право реалізується на всіх рівнях: від дошкільної до вищої освіти. Використання певної мови як другої у навчанні є регіонально обумовленим. У рамках європейської інтеграції в Україні реалізується програма вивчення європейських мов (українська + іноземна), відбувається тісна співпраця з країнами Європи у галузі мовної освіти.

Література:

1. Анафієва Е. Проблеми двомовності і багатомовності в умовах нової мовної ситуації / Е. Анафієва // Наукові записки Кіровоградського держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка : зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 89 (2). – С. 135–139.
2. Бондаренко Н. В. Концепція шкільної мовної освіти національних спільнот в Україні / Н. В. Бондаренко // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 5. – С. 12–18.
3. Товчигречка Л. В. Особливості двомовної освіти в Україні / Л. В. Товчигречка // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / [гол. ред. І. М. Шоробура]. – 2011. – Вип. 9. – С. 346–349.

Новіцька Оксана Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент

доцент кафедри української мови

Тернопільського національного медичного університету

імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Вивчення української мови як іноземної у вищих навчальних закладах потребує належної уваги, тому кількість питань із часом лише розширюється. Для навчання